

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 82. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848608608/facsimile.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

frieste Forfatning, og *Komplekset* skulde efter dette hæderstraalende Frihedsaar synes udryddet. Men der sad Rødder tilbage. Var Dansketiden forbi, saa vedblev Mindet derom at spøge. Og det flatterede ikke Sandheden.

Særlig næredes Komplekset dog ved den Omstændighed, at Norge trods sin Forfatning ikke var helt frit, var en decideret Nummer to inden for den nye Union med Sverige, uden eget Flag og Udenrigsvæsen, ja i Begyndelsen endog med en svensk Statholder i Hovedstaden.

1905 blev den anden store Etape i Kompleksets Frigørelsesproces. Norge stod da frit og uafhængigt, økonomisk blomstrende og med en aandelig Udvikling bag sig, som havde gjort det norske Navn berømt overalt paa Kloden, i Litteratur og Forskning. *Komplekset* skulde synes dødt og var det sikkert ogsaa i det meste af det norske Folk. August var fra Polden, ikke fra Oslo eller Bergen.

Men saa lunefuld er Skæbnen: Komplekset levede op igen. Medens alle nationale Maal var naaet udadtil, og al ydre Isolation var hævet, havde der indadtil udviklet sig en Bevægelse, af en saadan Beskaffenhed, at den maatte skabe Tilløb til en ny Isolation, denne Gang af aandelig Art.

Ingen, der for Alvor kender og forstaar norske Forhold, vil gaa i Rette med den norsk-norske Bevægelse og med Landsmaalet. Foruden at være den interessanteste Brydning i Nutidens nordiske Kulturliv har denne Retning al den Berettigelse, en organisk og naturlig Udvikling kan have. Men nægtes kan det ikke, at Norge, alt mens det uimodstaeligt glider frem ad denne Vej, mere og mere mister Kontakten med den øvrige nordiske Kultur og mere og mere indkapsler sig i sig selv og fordyber sig i en Tankegang, som dels binder i, dels vedligeholder det gamle Kompleks, nemlig denne, at Unionen med Danmark var en tabt Tid, og at Norge først bliver sig selv i det Øjeblik al dansk-norsk Kultur er vejet for den norsk-norske. Denne ejendommelige Bevægelse, som endnu ikke helt er vokset ud over det lidt provinsielle, og som stadig maa ruge